

Sygn. akt V KK 337/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **R. D. i T. T.**

skazanych z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 października 2022 r.

wniosków obrońców skarżanych o wstrzymanie wykonania prawomocnego
orzeczenia

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 8 marca 2019 r., sygn. akt IV K 257/13, rozstrzygnął o odpowiedzialności karnej dziewięciu oskarżonych, w tym R.D. i T. T.. Po połączeniu kar wymierzonych za przypisane im przestępstwa pierwszemu z wymienionych wymierzył kary łączne 5 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 330 stawek dziennych po 100 zł każda, a drugiemu kary łączne 10 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w wymiarze 340 stawek dziennych po 50 zł każda.

Wyrok ten, zaskarżony m.in. przez obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w Gdańsku utrzymał w mocy wyrokiem z dnia 7 lipca 2021 r., sygn. akt II AKa 306/20.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego złożyli obrońcy trzech skarżanych, w tym obrońcy R. D. i T. T..

Jeden z obrońców skazanego R. D. w kasacji zamieścił wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku argumentując, że jego wykonanie przed rozpoznaniem kasacji mogłoby spowodować dla skazanego wyjątkowo dolegliwe skutki, zwłaszcza z uwagi na jego podeszły wiek (w dacie sporządzania kasacji 77, obecnie 78 lat) i zły stan zdrowia. W tym względzie obrońca przedstawił obszerną dokumentację medyczną. Drugi obrońca oparł kasację na twierdzeniu o zaistnieniu w sprawie uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., natomiast nie zgłosił wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

Z wnioskiem takim wystąpiła również obrońca skazanego T. T.. Wniosek motywowała rangą podniesionych w kasacji zarzutów, w tym sygnalizujących wadliwą obsadę orzekającego w sprawie Sądu Apelacyjnego, skutkującą zaistnieniem uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., nadto „sytuacją życiową, osobistą, rodzinną i zdrowotną” skazanego, która jest „niezwykle trudna, wręcz dramatyczna”. Według obrońcy, wykonywanie orzeczenia w tych okolicznościach wywołałoby dla skazanego „wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki, przez co zostałby on niezasadnie pokrzywdzony”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski obrońców skazanych R. D. i T. T. nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że sam fakt wniesienia kasacji nie stanowi dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku. Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 9 § 1 k.k.w. postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie, gdy orzeczenie stało się wykonalne. Instytucja, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, a wobec tego nie podlega wykładni rozszerzającej. Dla jej zastosowania konieczne jest zaistnienie szczególnych względów pozwalających na ustalenie, że wykonanie wyroku przed rozpoznaniem kasacji mogłoby spowodować dla skazanego wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki, co w efekcie prowadzi do jego pokrzywdzenia. Do tych względów zalicza się rangę zarzutów podniesionych w kasacji i ich widoczną zasadność, a w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, nadto realną perspektywę finalnego polepszenia sytuacji skazanego, np. przez inne niż dotychczas ocenienie jego zachowania. Trudno bowiem mówić, iż wykonanie orzeczenia powoduje dla niego nieodwracalne skutki i pokrzywdzenie w sytuacji,

gdy skazanie jawi się jako merytorycznie zasadne, jednak z powodu procesowego uchybienia wyrok nie może się ostać.

Oceniając przedmiotowe wnioski przez pryzmat tych reguł należy wskazać, że nietrafnie obrońcy uznali, iż dla oceny, czy zachodzą przesłanki do wstrzymania wykonania orzeczenia mają znaczenie takie okoliczności, jak ogólnie postrzegana sytuacja życiowa skazanego, kształtowana m.in. przez takie okoliczności jak jego wiek i stan zdrowia oraz sytuacja rodzinna. Okoliczności te nie rzutują na decyzję podejmowaną na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., natomiast mogą być podnoszone w toku postępowania wykonawczego, zwłaszcza gdy skazany ubiega się o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności lub udzielenie przerwy w jej wykonaniu (art. 150 § 1, art. 151 § 1, art. 153 § 1 i 2 k.k.w.).

Gdy chodzi o argumentację obrońcy T. T., odwołującą się do rangi zarzutów podniesionych w kasacji, należy uznać, oczywiście nie przesądzając ostatecznego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego, że na obecnym, wstępnym etapie postępowania kasacyjnego, uwzględnienie kasacji nie jawi się jako prawdopodobne w stopniu bardzo wysokim. Kwestia nienależytej obsady Sądu Apelacyjnego z pewnością wymaga starannego rozważenia, wszakże przy uwzględnieniu, że w dotychczasowym orzecznictwie najwyższej instancji sądowej nie w każdym przypadku zasiadania w składzie sądu powszechnego sędziego nominowanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, tę okoliczność uznawano za skutkującą zaistnieniem uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[as]